

Narcis Dorin Ion

Portretul unui aristocrat
al spiritului

Convorbiri cu academicianul
Dan Berindei

Cuprins

Dan Berindei – istoricul și omul	7
Prietenul meu, Dan Berindei	13
Introducere	17
Convorbiri... ..	21

Convorbiri...

- **Narcis Dorin Ion:** *Domnule academician Dan Berindei, vă propun să începem discuția noastră cu începuturile și originile familiei Berindei.*

Acad. Dan Berindei: Originile familiei, ca să spunem așa, certe, cu arbore genealogic, sunt din veacul al XVII-lea, neîntrerupt. Înainte sunt supoziții, coincidențe de nume ș.a.m.d. Este posibil ca, într-adevăr, numele să fie peceneg sau cuman; e un trib care purta acest nume și, *deci, există și situarea geografică. Obârșia familiei „neîntrerupte“ Berindei a fost în Olt-Romanați, în sudul Olteniei, într-o regiune care a fost dens populată de cumani. Familia mea însă s-a deplasat – la începutul veacului al XVIII-lea – printr-o căsătorie a unei fete Berindei¹ cu un boier Merișanu, din Teleorman. Rezultatul a fost că ea s-a stabilit acolo, a avut o viață fericită, putem să spunem, cu soțul ei, a avut 5 copii, dar toți copiii au murit, el a murit și – în consecință – Ilinca Berindei s-a călugărit, luând numele monahal de Irina. Bogata moștenire a Merișanilor a împărțit-o între Mitropolia Ungrovlahiei și frații ei, Iane și Radu. Succesiunea a fost a fratelui Radu, chemat din Oltenia, care e ramura noastră². Așa că, spre mijlocul veacului al XVIII-lea, locul de baștină a devenit Teleormanul.*

Matei și Ioniță Berindei s-au stabilit în Teleorman.

În Teleorman, da.

¹ Este vorba despre Ilinca Berindei (m. după 1771), căsătorită cu Constantin Merișanu-Bucșanu. Datele genealogice ale membrilor familiei Berindei sunt preluate din lucrarea domnului Mihai Dim. Sturdza, *Familiiile boierești din Moldova și Țara Românească. Enciclopedie istorică, genealogică și biografică*, vol. I. Abaza-Bogdan, București, Editura Simetria, 2004, p. 443-449, cu arbori genealogici la p. 443-447. Vezi și: Dan Berindei, *Familia Berindei. Note biografice*, în volumul citat mai sus, la p. 448-449; Dan Al. Berindei, *Note genealogice*, în „Revista Istorică Română”, vol. XV, 1945, fasc. III, p. 376-377.

² Radu Berindei, fratele Ilincăi, care a avut o fiică și trei băieți: Matei (1759-1831), postelnic și mare medelnicer, Nicolae (m. 1797) și Ioan (m. 1806).

Să precizăm succesiunea: Matei Berindei (1759-1831), postelnic și mare medelnicer, s-a căsătorit cu Ecaterina, cu care a avut opt copii, printre care și pe Ioniță Berindei (1793-11 aprilie 1839), clucer și serdar, care este stră-străbunicul dumneavoastră. Ioniță s-a căsătorit cu Ecaterina Izvoranu.

Da. Matei Berindei a fost și el un om cu preocupări intelectuale, concretizate și într-o însemnare rămasă de pe urma sa. Și el, ca și fiul său Ioniță – tatăl lui Dumitru – sunt înfățișați într-o frescă a ctitorilor vechii biserici din comuna Dobrotești, din Teleorman. Și familia mea a rezistat în Teleorman până în 1949, când tata a fost ridicat de la moșia Dobrotești și dus la Sibiu. Am fost foarte legat de Teleorman, deși eu – ca să fiu sincer – m-am considerat toată viața oltean, ținând seama că acolo era totuși tulpina principală. Dar, pe de altă parte, în realitate eram de trei veacuri teleormănean.

Și aveți și o ascendență în Brâncoveni.

Și în Brâncoveni, cum se avea în vremea aceea. O ascendență destul de stufoasă și, în general, de nivel destul de bun, cel puțin câteva înrudiți cu Cantacuzinii.

Cum sunteți înrudit cu Brâncovenii?

Cu Brâncoveanu înrudirea este așa: prin ultimul Brâncoveanu bărbat din ramura familiei, banul Grigore¹, care a murit prin anii '30 ai secolului al XIX-lea. El nu a avut copii și de aceea a adoptat o fată a nevestei sale.

Zoe Mavrocordat.

Și i-a dat numele Brâncoveanu. La rândul ei, Zoe Mavrocordat² s-a căsătorit cu Gheorghe Bibescu. Realitatea este însă că și Gheorghe Bibescu se trăgea din Brâncoveanu, prin femei.

Da, pentru că femeile au rămas, în fond, după dispariția domnitorului.

¹Grigore Brâncoveanu (1770-1832), fiul lui Emanoil Brâncoveanu și al Zoei Sturdza, mare paharnic (1795-1796), logofăt de obiceiri (1799-1800), mare logofăt (1800), mare vornic (1804), mare ban al Craiovei, mare vistier (1822-1827). S-a căsătorit cu Elisabeta Balș (1778-1857) și au adoptat-o pe Zoe Mavrocordat.

²Zoe Mavrocordat (26 februarie 1805-23 mai 1892), fiica hatmanului Alexandru Mavrocordat și a Catinăi Balș, căsătorită în 1824 cu Gheorghe Bibescu, viitorul domnitor al Munteniei.

Res. Femeile au rămas și după Grigore Brâncoveanu. El a avut două surori, pe Elena și Maria, iar una dintre ele s-a căsătorit Băleanu¹. La rândul ei, o fată Băleanu² s-a căsătorit cu Brăiloiu. Constantin Brăiloiu³, juristul, este stră-străbunicul meu.

După mamă. Din ramura mamei.

Din ramura mamei, evident.

Deci, de la Anton care e căsătorit cu Maria Brăiloiu, de la străbunicul Anton Berindei.

Da, Anton Berindei⁴ s-a căsătorit cu Maria Brăiloiu⁵, fiica acestui Constantin Brăiloiu, și de aici e descendența și pot să spun că sunt a unsprezecea generație de la Brâncoveanu cu niște picături de sânge brâncovenesc.

Ați făcut și un arbore genealogic al descendenților familiei Brâncoveanu, foarte bine documentat.

¹ Maria (m. 1837), fiica lui Emanoil Brâncoveanu și a Zoei Sturdza, s-a căsătorit cu marele ban al Craiovei Grigore Băleanu (1770-1842). Fiica ei, Zoe Băleanu (1791-1877), s-a căsătorit cu Ștefan Hagi-Moscu (1787-1863).

² Este vorba despre Ecaterina (13 aprilie 1819-10 aprilie 1904), fiica Zoei Băleanu și a lui Ștefan Hagi-Moscu, căsătorită cu Constantin Brăiloiu.

³ Constantin Brăiloiu (n. 1809 la Craiova – București, 19 aprilie 1889), magistrat, cu studii la Geneva, profesor de Drept la București. Serdar (1840), clucer (1850), ministru al afacerilor străine (1858), ministru de justiție (1861, 1862), primar al Bucureștiului (1875), deputat și senator. Vezi o biografie detaliată a lui Constantin Brăiloiu și istoria legăturilor cu Brâncovenii la Mihai Sorin Rădulescu, *Elita liberală românească (1866-1900)*, București, Editura ALL, 1998, p. 47-54.

⁴ Anton Berindei (Roșiorii de Vede, 6 ianuarie 1838-31 octombrie 1899), fiul lui Ioniță Berindei (1793-11 aprilie 1839) și al Ecaterinei Izvoranu. A făcut studii militare la Școala de Artilerie și Geniu de la Metz-Franța (1858-1860). A urmat întreaga ierarhie militară: locotenent (1862), căpitan (1865), maior (1868), locotenent-colonel (1872), colonel (1877), general de brigadă (1885) și general de divizie (1895). A debutat ca tânăr ofițer în Batalionul de Geniu (1862-1869), urmând apoi o carieră administrativă în armată la cel mai înalt nivel: șef de Stat-Major de Geniu în Divizia I (1870-1872), director al Direcției a IV-a în Ministerul de Război (1873-1875), șef de Stat-Major de Geniu (1877-1878), șef superior al Geniului (1879), director general în Ministerul de Război, comandant al Diviziei 1 Craiova și al Diviziei 8 Botoșani (1885-1887), inspector general al Geniului (1888-1894), director general al Direcției Lucrărilor de fortificații din Ministerul de Război (1892-1894), comandant al Corpului I Armată (1895-1896), ministru de război (25 noiembrie 1896-26 martie 1897; 31 martie 1897-30 martie 1899). În calitate de inspector al Geniului (din 25 martie 1888), Anton Berindei a dirijat lucrările de construcție a fortificațiilor Capitalei, în 1899 fiind numit guvernator al Cetății București. S-a căsătorit la 27 aprilie 1866 cu Maria Brăiloiu. Anton și Maria Berindei sunt străbunicii materni ai dlui acad. Dan Berindei.

⁵ Maria Brăiloiu (1846-27 martie 1927), fiica magistratului Constantin Brăiloiu și a Ecaterinei Hagi-Moscu. S-a căsătorit la 27 aprilie 1866 cu generalul Anton Berindei, cu care a avut șapte copii: Grigore, Ion, Irina, Constantin, Nicolae, Georgeta și Maria.

Un arbore uriaș. A fost o muncă sisifică, trebuie să spun, dar m-au ajutat și colegii din Comisia de genealogie. Atunci, comisia noastră era un fel de insulă și eram foarte implicați cu toții. Am avut vreo trei-patru ședințe ale comisiei, în care tot se mai completa ceva. Venea unul și mai adăuga o piesă la arbore, așa că am făcut această treabă, mărturisesc, și ca să îmi dau exact seama unde sunt.

Unde sunteți și de unde proveniți?

Dar cu ocazia aceasta mi-am dat seama câți provin din Brâncoveni și cât de numeroși sunt urmașii sau au fost, mai bine zis. A fost mai ales o explozie a generației a șaptea de la Brâncoveanu, când cred că s-au eradicat epidemiile și timpurile au fost mai liniștite.

Și aici ar fi și familiile Bibescu, Știrbey sau e cumva înainte această generație?

Toată lumea asta descinde din Maria și Elena, care sunt în perioada Regulamentului Organic, dar fiecare a avut două-trei fete, oricum s-au înmulțit foarte mult, ajungând într-o generație la o sută și ceva, aproape două sute. Însă, în veacul XX, scade vertiginos. Astăzi, evident că mai sunt, dar sunt și pierduți în lume.

Marea majoritate este în străinătate.

În orice caz, cred că e vorba maximum de zeci, și nu de sute, cum erau în a doua jumătate a secolului al XIX-lea.

Oricum, nu fac o reuniune, așa cum fac Cantacuzinii. La câțiva ani, toți Cantacuzinii din lume se întrunesc, Brâncovenii nu cred că se reunesc.

Nu, pentru că nici nu a existat acest sentiment, cum să spun. În primul rând, continuând mai ales prin femei – prin bărbați s-a continuat doar până la Grigore Brâncoveanu, după aceea prin adopție, dar e mai pe puncte.

E relativă.

Prin femei se continuă, dar totuși femeile nu duc numele, duc niște picături de sânge și atâta tot. Așa că aceasta este situația cu Brâncovenii.

Revenind la familia Berindei și la moșia din Teleorman, ce ctitorii s-au păstrat din secolul al XVIII-lea, legate direct de familia dumneavoastră, atât prin mamă cât și prin tată?

Se păstrează biserica veche din Dobrotești¹, care e făcută de Iane și de Matei, Berindeii din veacul al XVIII-lea și, desigur, apoi și de Ioniță, stră-străbunicul meu, tatăl străbunicilor mei.

Tatăl lui Dumitru și Anton Berindei.

Da, pentru că eu am o situație particulară. Doi dintre străbunii mei au fost frați, Dumitru și Anton Berindei, și din pricina aceasta sunt, hai să zic, dublu moștenitor al ambelor ramuri care s-au format atunci, inclusiv al locurilor de la Bellu, care reprezintă o problemă.

Da, care e situația acolo?

E încă sub control, să zic așa, dar după ce n-oi mai fi eu, Dumnezeu cu mila, nu mai știu.

Ei, bun, rămân în familie, totuși, bănuiesc că cineva va avea grijă.

În măsura în care mai există familie în ziua de astăzi, asta e delicat.

Fiind Mihnea și Ruxandra în străinătate.

Mihnea e în străinătate, Ruxandra e în străinătate, cred că ultima lor grijă va fi mormântul de la Bellu. Însă e drept că am pus o condiție craiovenilor de la Biblioteca „Aman“ pentru biblioteca pe care am donat-o lor, ca să ia ei grija celor două morminte. Așa că sper. Mai ales că sunt totuși niște morminte care conțin și niște personalități ale vremii: cei doi străbunici ai mei, care au fost unul – Dumitru – ministru al lucrărilor publice în vremea lui Carol I, celălalt – Anton – care a fost ministru de război doi ani, tot în vremea lui Carol, deci să zicem personalități care ar merita cât de cât o ocrotire, dar soarta cimitirelor noastre...

Și arhitectul Ion D. Berindei, bunicul dumneavoastră, este înmormântat tot acolo sau într-un loc separat?

E tot acolo. La un loc sunt Dumitru; fiul lui, Ion; fiii lui, Jean, fratele mai mare al tatei, și tata, Alexandru. Și cu asta se încheie varianta, ca să spun, primă.

¹ Biserica din Dobrotești – cu hramul *Sfinții Voevozi* – a fost construită în anul 1753 de postelnicul Matei Berindei. A fost reparată în anii 1840, 1865, 1881, 1897 și pictată în 1913. Cf. Nicolae Stoicescu, *Bibliografia localităților și monumentelor feudale din România. I – Țara Românească (Muntenia, Oltenia și Dobrogea)*, vol. 1 – A-L, cu o prefață de I.P.S.S. Firmilian, arhiepiscopul Craiovei și mitropolitul Olteniei, editată de Mitropolia Olteniei, 1970, p. 281; Stan V. Cristea, Georgeta Done, *Monumente de arhitectură din județul Teleorman*, f.e., Alexandria, 1998, p. 33.

Iar din partea mamei?

Iar din partea mamei este Anton, cu Maria Brăiloiu, care au pe morminte două inimi, că-și spuneau unul altuia *coeur chéri* și cele două inimi se păstrează și în ziua de astăzi. Și acolo am îngropat-o pe soția mea și eu tot acolo m-am localizat, ca să zic așa.

Mai târziu, lăsați.

Bine, în orice caz. Deci aceasta este situația celor două morminte.

Revenind, să încercăm prezentarea unor biografii ale străbunicilor și să începem cu arhitectul Dumitru Berindei.

Străbunii mei – Dumitru și Anton Berindei – au fost contemporani cu generația de la 1848. Anton era mai tânăr, dar Dumitru a și apucat Revoluția de la 1848. La 19 ani, Dumitru Berindei s-a implicat probabil în Revoluția de la 1848, spre deosebire de unchiul său Mihăiță¹, fratele lui Ioniță, care în județul Argeș era taxat drept „reacționar“. În iunie 1848, numele lui Dumitru Berindei apare alături de ale altor orașeni din Turnu Măgurele, pe atunci reședința cărmuirii de Teleorman, într-o adresă de adeziune către Guvernul provizoriu. În orice caz, după 1848, ambii frați Berindei au ajuns la Paris, trimiși la studii, unul pentru arhitectură, Dumitru, și celălalt, Anton, la Școala de Geniu de la Metz. Anton s-a dus în vremea lui Cuza, dar Dumitru a fost dinainte, din vremea emigrației revoluționare, ca să spunem așa. A avut, de altfel, o legătură și cu Bălcescu, ajutându-l mai ales în realizarea unor desene. Am găsit urmele acestor desene.

Când ați studiat viața lui Bălcescu.

Când am studiat viața lui Bălcescu.

Ați găsit cumva și o corespondență între ei, s-a păstrat vreo scrisoare?

Nu, nenorocirea a fost următoarea și e bine de știut, în general. Bunicul meu, fiul lui Dumitru, Ion, arhitectul cel mai cunoscut, a murit subit, în 1928. În acel moment el era arhitectul constructor – pe vremea

¹ Mihăiță Berindei (m. după 1860), fiul lui Matei și al Ecaterinei Berindei. Pitar, serdar și paharnic, Mihăiță Berindei s-a căsătorit cu Maria Barozzi (m. 14/26 ianuarie 1870), cu care a avut două fiice: Alexandrina (căsătorită cu generalul Radu Mihail) și Maria (căsătorită cu colonelul Gheorghe Mărculescu).

aceea arhitectii făceau până și mobila – al Palatului Administrativ de la Iași, actualul Palat al Culturii.

A fost și antreprenorul general al lucrării.

Da, pe vremea aceea, arhitectul făcea tot și chiar am rămas uimit acum că o tânără arhitectă și-a dat o teză de doctorat despre bunicul meu.

Sidonia Teodorescu. Cartea – cu titlul Mari arhitecti bucureșteni. Ion D. Berindey – a apărut la Editura Vremea și a fost lansată la Târgul de Carte Gaudeamus, în ziua de 22 noiembrie 2014.

Exact, am participat la acea lansare. Doamna Teodorescu mi-a arătat o grămadă de schițe de mobilă pe care le făcea bunicul meu. Și mi-am amintit că și când eram mic mama îmi spunea – aveam un bufet foarte frumos, sculptat în lemn – „ăsta mi l-a făcut cadou când m-am măritat Papalică“. Papalică îi spuneam noi, familia, arhitectului Johnny Berindei. Și, deci, făcea și lucrul ăsta. Dar nenorocirea era că se împrumuta, făcea investițiile și după aceea se lichida lucrarea și avea profitul, să spunem. El murind subit, lucrul acesta nu s-a întâmplat. Eram tocmai în preajma marii crize din 1929 și rezultatul a fost că toți cei trei fii ai săi, fiind băgați în conversiune, n-au putut recupera decât foarte puțin și etapizat, ca să zic așa. Și, din pricina aceasta, au fost nevoiți ca, într-un răstimp foarte scurt, să lichideze toată averea imobilă care se putea, inclusiv casa.

Casa din București, nu? Unde era situată?

Era prin parcul Bonaparte, cred că încă mai există. O țin minte așa, ca în vis, că eu aveam pe atunci 4-5 ani. Dar, în orice caz, lucrul acesta a implicat și distrugerea arhivei.

Deci au fost nevoiți să vândă casa.

Să vândă casa, și casa, evident, trebuia să o vinzi goală. Și, în consecință, el avea toată arhiva de la tatăl lui, de la Dumitru, de aceea îmi pare cel mai rău, toată corespondența s-a dus pe apa Sâmbetei. Ei, se întâmplă în viață astfel de accidente, în toate vremurile.

Din păcate. Totuși s-au mai păstrat câteva documente, corespondență și chiar și planșe desenate de Johnny Berindei, în fondul Saint-Georges de la Biblioteca Națională, la Muzeul Național de Artă al României și

la Muzeul Municipiului București, dar foarte puțin față de ce spuneți dumneavoastră.

Da. Pentru că tot ce s-a întâmplat: Saint-Georges¹ i-a cerut unchiului meu, fratele tatei, al treilea arhitect, Jean², să-i împrumute. I-a împrumutat, iar împrumutul împrumut s-a făcut, dar din fericire, căci doar așa s-au păstrat, altfel se prăpădeau de o mie de ori.

Să revenim la arhitectul Dumitru Berindei.

El a făcut Școala de Arhitectură de la Paris și în 1859 s-a reîntors în țară. Am găsit urmele a câtorva clădiri făcute de el, dar – în general – l-a interesat istoria artei, a și scris în privința aceasta. Îl atrăgea foarte mult, să spun așa, domeniul umanistic. Chiar un studiu de-al lui a fost atribuit multă vreme lui Bălcescu, până când s-a stabilit – după un sumar făcut de V. A. Urechia³, care îi cunoștea direct – paternitatea lui. A fost publicat în „Junimea Română“, în 1851, la Paris, unde el era redactor⁴.

La fel, capela de la Ghergani-Dâmbovița a fost multă vreme atribuită lui Grigore Cerchez, până când s-a descoperit că, de fapt, a fost proiectată de Dumitru Berindei, prieten cu Ion Ghica și ministru al lucrărilor publice în guvernul condus de acesta (18 decembrie 1870-11 martie 1871).

Era prieten cu Ion Ghica. În general, a fost prieten cu toți pașoptiștii. Era o prietenie legată, ca să spun așa, și de preocupările lor, numismatică, artă.

¹ Alexandru Saint-Georges (20 aprilie 1886-1954), ofițer, cu studii militare la Iași, Târgoviște și în Germania. Pasionat colecționar, Alexandru Saint-Georges a înființat în 1908, la Bârlad, un muzeu ce-i purta numele și care, din 1915, a funcționat la Târgoviște. Distrus în vremea războiului (1916), muzeul a fost reînființat după 1921, iar în 1932 a fost donat Fundațiilor Culturale Regale. Din acest moment, colecțiile muzeului au crescut în mod spectaculos pe baza a numeroase donații. În 1945, Muzeul Saint-Georges a trecut în subordinea Ministerului Artelor, iar în 1948, Alexandru Saint-Georges a fost pensionat. Cu acel prilej, muzeul a fost desființat și colecțiile dispersate către alte instituții, în urma unei decizii din 14 decembrie 1948 a Ministerului Artelor.

² Ion (Jean) I. Berindei (Paris, 17 mai 1897 – București, 21 octombrie 1981), arhitect, fiul lui Ion D. Berindei și al Elizei Zănescu. Căsătorit cu Marie Louise Mouiller (5 mai 1898-6 august 1959), cu care a avut doi copii: Ioana și Mircea.

³ Vasile Alexandrescu Urechia (15 februarie 1834-22 noiembrie 1901), istoric, scriitor, om politic român, membru fondator al Academiei Române, profesor la universitățile din Iași și București. A editat numeroase culegeri de documente și hrisoave interne și externe, a scris o *Istorie a românilor* (14 vol., 1891-1892) și o *Istorie a școalelor* (4 volume, apărute între anii 1892-1901). A fost deputat și senator de Covurlui și de Galați.

⁴ Este vorba de articolul intitulat „Trecutul și prezentul“, publicat de Dumitru Berindei în revista „Junimea Română“, an I, 1851, p. 3-5.

Inseamnă că și cu Mihai Suțu era prieten, care era în același club de numismați.

Eh, Mihai Suțu¹ era mult mai tânăr. Pe Mihai Suțu l-am apucat eu, în copilăria mea.

Da, pentru că a murit în 1933.

Țin minte că la Costinești – care, pe vremea aceea, se chema Mangea Punar – se descoperea tot timpul câte ceva. La un moment dat, a venit Mihai Suțu și doar a pipăit statueta și a identificat-o numaidecât. Eu am rămas foarte impresionat până astăzi, trebuie să spun, de această capacitate extraordinară a unui om care era orb și care numai din pipăială a zis: „e un cavaler trac“.

Și avea spre 90 de ani atunci.

Eu cred că avea peste, a trăit foarte mult. Mi-l amintesc pe Mihai Suțu, un moș, dar îmi amintesc mai ales scena această în care, cu siguranță, identifica o lucrare după o simplă pipăială. Poate că l-a cunoscut și Dumitru Berindei. În orice caz, Dumitru Berindei a avut toată viața această preocupare privind lucrările publice – a fost și ministru – și istoria artei. Era prieten cu scriitorul Alexandru Odobescu – există în corespondența lui Odobescu scrisori schimbate între ei – și a fost unul dintre secundanții lui la „Revista Română“², în vremea lui Cuza, care a fost o revistă foarte bună, de nivel european.

Străbunicul dumneavoastră, Dumitru Berindei, s-a preocupat mai mult de latura istorică, artistică și documentară a arhitecturii.

Exact, da.

Trebuie să precizăm că – după ce a studiat la Colegiul Național „Sfântul Sava“ din București – Dumitru Berindei (1832-28 mai 1884) a fost primul român care a absolvit cursurile secției de arhitectură la Școala

¹ Mihail C. Suțu (15 februarie 1841-9 iulie 1933), istoric și numismat, membru al Academiei Române, guvernator al Băncii Naționale a României (18 noiembrie 1899-31 decembrie 1904).

² Este vorba de *Revista română pentru științe, litere și arte*, apărută în perioada aprilie 1861-noiembrie 1863, în care Dumitru Berindei a publicat articole de istoria și teoria arhitecturii, dar și primul studiu științific despre istoria Bucureștilor. La începuturile carierei sale științifice, în 1946, domnul Dan Berindei a publicat un articol despre această revistă: Dan Al. Berindei, *Din viața „Revistei Române pentru științe, litere și arte“*, în *Revista Istorică Română*, an XV, nr. 2, 1946, p. 185-186.

de Arte Frumoase din Paris (1853-1859), unde s-a distins ca student al celebrului arhitect și profesor Henri Labrouste. Revenit în țară, Dumitru Berindei s-a dedicat problemelor urbanistice și restaurării. A făcut parte din mai multe comitete ministeriale pentru lucrări edilitare și de restaurare, dar și din Comisia Arheologică sau Comisia pentru organizarea Muzeului Național.

În paralel, Dumitru Berindei a desfășurat și o bogată activitate publicistică, fiind implicat în apariția mai multor ziare și reviste. A fost – împreună cu George Cretzianu, Alexandru Odobescu, Dimitrie Florescu și Alexandru Sihleanu – redactor la revista „Junimea Română” (apărută la Paris, în lunile mai-iunie 1851). Tot la Paris, Dumitru Berindei a contribuit la apariția unuia dintre primele ziare ale românilor din străinătate, numit „Opiniunea” și apărut între 18 martie și 2 mai 1857. Revenit în țară și pasionat de jurnalism, Dumitru Berindei a fost redactor la ziarul „Dâmbovița” (apărut la București, cu intermitențe, între 11 octombrie 1858 și martie 1865), secretar de redacție la „Revista română pentru științe, litere și arte” (tipărită în perioada aprilie 1861 – noiembrie 1863) și redactor la „Revista Dunării” (publicată la București, între 19 decembrie 1865 și 1 ianuarie 1866). În anul 1862, Dumitru Berindei a fost unul dintre membrii fondatori ai Societății Române de Științe. Activitățile economico-financiare l-au preocupat pe Dumitru Berindei, acesta fiind unul dintre fondatorii Creditului Funciar Rural.

În plan publicistic, Dumitru Berindei a colaborat cu articole și studii la următoarele reviste și ziare: „Junimea Română”, „Revista română pentru științe, litere și arte”, „Revista Dunării”, „Opiniunea constituțională”, „Românul”, „Dâmbovița”, „Independența”, „Analele Arhitecturii”. Ca arhitect și specialist în istoria artei, Dumitru Berindei a scris, între altele, primul studiu despre București, intitulat **București, studiu istoric** (apărut în „Revista română pentru științe, litere și arte”, an I, 1861, p. 317-360, 611-638)¹, dar și **Studii artistice asupra Romei antice** (publicat în „Revista română pentru științe, litere și arte”, an I, 1861, p. 61-86, + 2 pl.), **Biserica episcopală de la Mănăstirea Curtea de Argeș. Introducere.**

¹ Studiul lui Dumitru Berindei dedicat Bucureștiului a fost retipărit în volumul *Primii istoriografi ai Bucureștilor. I. Genilie, A. Pelimon, D. Berindei, I. P. Licherdopol*, București, Fundația Culturală „Gheorghe Marin Speteanu”, 2008, p. 321-402; cu un temeinic studiu introductiv al domnului acad. Dan Berindei, la p. XIV-XXVIII.